

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII KADENCJA**

Warszawa, dnia 30 listopada 2010 r.

Druk nr 1050

**KOMISJA
PRAW CZŁOWIEKA,
PRAWORZĄDNOŚCI I PETYCJI**

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 90d ust. 1 pkt 1 Regulaminu Senatu Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji wnosi o podjęcie postępowania w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy

o zmianie ustawy o orderach i odznaczeniach.

Do reprezentowania Komisji w dalszych pracach nad tym projektem ustawy upoważniony jest senator Stanisław Piotrowicz.

W załączeniu przekazuję projekt ustawy wraz z uzasadnieniem.

Przewodniczący Komisji
Praw Człowieka, Praworządności i Petycji
(-) Stanisław Piotrowicz

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy o orderach i odznaczeniach

Art. 1.

W ustawie z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (Dz. U. Nr 90, poz. 450, z późn. zm.¹⁾) po art. 17b dodaje się art. 17c -17f w brzmieniu:

"Art. 17c. Krzyż Armii Krajowej, będący kontynuacją Krzyża Armii Krajowej wprowadzonego 1 sierpnia 1966 r. przez Dowódcę Armii Krajowej gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego dla upamiętnienia wysiłku żołnierza Polski Podziemnej w latach 1939-1945, jest odznaczeniem wojennym nadawanym żołnierzom Armii Krajowej oraz żołnierzom organizacji ją poprzedzających.

Art. 17d. Krzyż Batalionów Chłopskich, będący kontynuacją Krzyża Batalionów Chłopskich wprowadzonego 1 września 1989 r. przez Komendanta Głównego Batalionów Chłopskich gen. Franciszka Kamińskiego dla upamiętnienia wysiłku zbrojnego żołnierzy Batalionów Chłopskich w latach 1940-1945, jest odznaczeniem wojennym nadawanym żołnierzom Batalionów Chłopskich oraz żołnierzom organizacji ją poprzedzających.

Art. 17e. Krzyż Narodowego Czynu Zbrojnego, będący kontynuacją Krzyża Narodowego Czynu Zbrojnego wprowadzonego dnia 14 grudnia 1944 r. zarządzeniem Rady Politycznej Narodowych Sił Zbrojnych, jest odznaczeniem wojennym nadawanym żołnierzom Narodowych Sił Zbrojnych.

Art. 17f. Do odznaczeń, o których mowa w art. 17c -17e, przepisu art. 6 ust. 1 nie stosuje się."

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 101, poz. 1177, z 2000 r. Nr 62, poz. 718, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 194, poz. 1432, z 2007 r. Nr 25, poz. 162 i Nr 123, poz. 848, z 2009 r. Nr 168, poz. 1323 oraz z 2010 r. Nr 155, poz. 1041.

Uzasadnienie

Nowelizacja ustawy z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach ma na celu wznowienie nadawania Krzyża Armii Krajowej, Krzyża Batalionów Chłopskich oraz Krzyża Narodowego Czynu Zbrojnego. Przyjęte rozwiązania stanowią realizację postulatów środowisk kombatanckich, których skonkretyzowanym wyrazem była petycja wniesiona do Marszałka Senatu.

Krzyż Armii Krajowej, wprowadzony 1 sierpnia 1966 r. przez Dowódcę Armii Krajowej gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego dla upamiętnienia wysiłku żołnierza Polski Podziemnej w latach 1939-1945 był nadawany żołnierzom Armii Krajowej oraz żołnierzom organizacji ją poprzedzających.

Krzyż Batalionów Chłopskich, wprowadzony 1 września 1989 r. przez Komendanta Głównego Batalionów Chłopskich gen. Franciszka Kamińskiego dla upamiętnienia wysiłku zbrojnego żołnierzy Batalionów Chłopskich w latach 1940-1945 był nadawany żołnierzom tej formacji wojskowej oraz żołnierzom organizacji ją poprzedzających.

Krzyż Narodowego Czynu Zbrojnego, wprowadzony zarządzeniem Rady Politycznej Narodowych Sił Zbrojnych z dnia 14 grudnia 1944 r. był nadawany żołnierzom Narodowych Sił Zbrojnych.

Nadawanie powyższych odznaczeń znalazło swój wyraz w porządku ustawowym na mocy ustawy z dnia 16 października 1992 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o orderach i odznaczeniach, uchylające przepisy o tytułach honorowych oraz zmieniające niektóre ustawy (Dz. U. Nr 90, poz. 451 oraz z 1995 r. Nr 83, poz. 419). Mocą ustawy Krzyż Armii Krajowej, Krzyż Batalionów Chłopskich oraz Krzyż Narodowego Czynu Zbrojnego określone zostały jako odznaczenia o charakterze wojskowym. Zgodnie z ustawą odznaczenia te były nadawane do dnia 8 maja 1999 r. Szczegółowy tryb nadawania odznaczeń określało, wydane na podstawie przepisów przejściowych, rozporządzenie Prezydenta RP z dnia 10 listopada 1992 r. w sprawie szczegółowego trybu nadawania Krzyża Armii Krajowej i Krzyża Batalionów Chłopskich oraz w sprawie wzoru i szczegółowego trybu nadawania Krzyża Narodowego Czynu Zbrojnego (Dz. U. Nr 90, poz. 454). W myśl obecnie obowiązujących przepisów nie ma możliwości nadawania tych odznaczeń.

Projekt ustawy zakłada, że podstawą do nadawania Krzyża Armii Krajowej, Krzyża Batalionów Chłopskich oraz Krzyża Narodowego Czynu Zbrojnego będą odpowiednie przepisy ustawy o orderach i odznaczeniach. Ogłoszenie ustawy spowoduje konieczność zmiany dotychczasowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 9 ust. 1

ustawy o orderach i odznaczeniach, tak aby określić w rozporządzeniu wzory i szczegółowy tryb nadawania odznaczeń.

Projektowana ustawa wpłynie pozytywnie na społeczny odbiór przepisów dotyczących przyznawania orderów i odznaczeń i przyczyni się do możliwości uhonorowania żołnierzy ruchu oporu, którzy dotychczas nie otrzymali odznaczeń przywracanych niniejszą ustawą.

Nowelizacja nie niesie skutków finansowych dla budżetu państwa.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.